

בעתונות הצבאית

מקטיקה

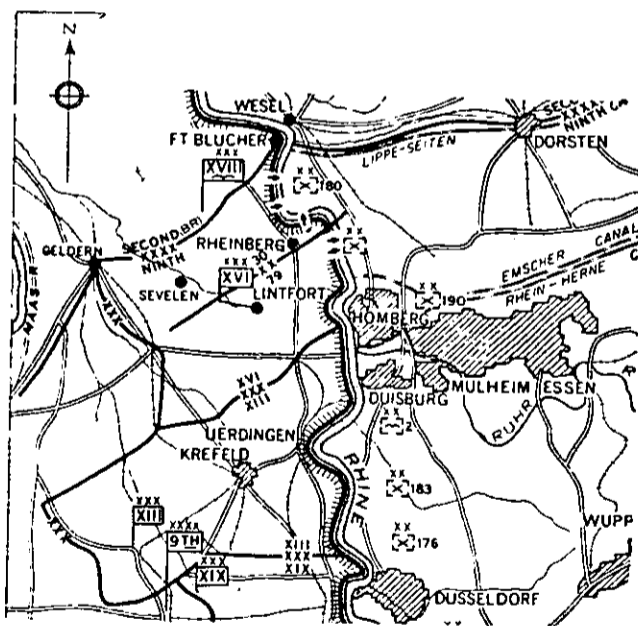
הסואה והתעיה

אורדינגן. כדי להליט בסוד את כונת-הצליחה האמיתית, ע"י ריינברג, נעשו אז לשם התעיה הכנות נרחבות לפעולה מעין זו כביכול ע"י אורדינגן דוקא. כי שם שהוסו, כמובן, חמרי-הגישור האמיתיים — אשר היקפם הגיע ל-17000 טון — שנועדו בפועל לצליחה ע"י ריינברג, כך הוסו בהקפדה גם מחסני החמרים המדומים, אשר רוכזו במקום האחר, אלא של גבי אלה האחרונים נהגו בדרכים מתאימות ושקולות, בהזנחה ורישול מכוונים ומחושבים. נוכח היקף כזה של פעולות-הסואה נתגלה כי חמרי-ההסואה המובאים בקביעות עם גופי-הצבא והגמצאים במחסניו — לא היה בהם כדי לספק את הצרכים. אלפים רבים של רשתות-דייגים ישנות נאספו במאסטריכט, ותוקנו וצובעו שם ע"י מאות פועלים אזרחיים. דרכי גישה נסללו אף אל מקומות שנבחרו בשביל המעברות ונסיונות-הגישור המדומים; וכל האזרחים פונו מאזורים אלה. בקרפלד הוקם בסודיות רבה בית-חרושת, בו הוכנה כמות עצומה של סירות-סער, גשר-רונים-צפים, סירות עליה-בחופים ונבבכים-נדבכים של חמרי-בניה-וגישור — כולם מדומים — תוך שיימוש בשני-חמרי-גלם: — מפלטונים ובד-שקים (יוטה). כן השתמשו בטנקים, כלי-רכב, ותותחים, מעשה-גומי, אשר ניתן בנקל לנפחם, בשעת הצורך ולהציבם במקום הרצוי — וכן לרוקנם מאויר אחר, בשעות הלילה, ולטלטלם ולהציבם במקום אחר, להעיד לעיני הטייס האויב על תנועה שחלה כביכול.

יום אחר יום הוסעו שיירות מכוניות-משא אל-המחסנים המדומים, פורקו במקום, ולמחרת בלילה הוחזרו שוב על כל החמרים שהביאו; כל זה, כמובן, בכונה ליצור את הרושם של תנועה רבתי. לתקופה של עשרה ימים היה הכרח ליצור בגזרה זו של חזית-הרהיין חייץ של ערפל מלאכותי, כדי להעלים את ההכנות. מרכז מיוחד לפיקוח-סידורי-עירפול-ש-הוקם לתכלית זו, השגיח על פעולה זו וניצח עליה. אלפי אנשים הועסקו בעבודות הסואה והתעיה אלו. ההצלחה היתה כה רבה, שעוד שבוע ימים תמים אחר יחצית-הנהר בעליל שבוצעה ע"י ריינברג

יש ומתעוררת בך, כמאליה, המחשבה: כי אותו ענף של יכולת צבאית, אשר כל תכליתו אינה אלא להעלים, להסתיר מעיני אויב — מגיע, לעתים קרובות לידי מעין הסתרת-עצמו, אף בקרב אותם הגייסות המצויים על טיפוחו להגנתם הם. אין אולי ענף במלאכת-המלחמה היום-יומית, זו שב-מציאות, אשר מלחמות דורנו סיפקו ביחס אליו עדר יות כה ברורות לתוספת חיוניותו ההולכת וגוברת מדי כל שכלול בנשק-הפגיעה. אך מעטים הם הענפים אשר לגביהם נתקלים לעתים כה קרובות — וביחוד, באימון-שבימי-שלום — בהבנה לקויה, בשא-גנות בלתי-מוצדקת, בהנחה שכאילו מלאכה זו תיעשה כמאליה, ואלו הנסיונות משנות-מלחמה מעידים, איזה רכז של תשומת-לב ועמל נדרש בשביל השגת תוצאות של ממש בשטח זה.

ומן הראוי לעיין בדוגמאות, ולו גם בקיצור.

בעתון האמריקאי „המהנדס הצבאי“ (Military Engineer) בחב' יולי-אבגוסט 1950, סוקר קולונל בחיל-המהנדסים ס. ב. בריל את אותן הפעולות בשטח של הסואה והתעיה שנערכו באביב (במרס) 1945 במרחבה של הארמיה האמריקאית התשיעית לקראת חצית הנהר רהיין התחתי ע"י קבוצת-הארמי-מיות ה-21. שני המקומות בגזרה זו, שבאו בחשבון לצליחה היו: האחד — ע"י ריינברג, והשני — ליד

ציפו עדיין הגרמנים לצליחה נוספת ליד אורדינגן, ולא העתיקו משם את גופי-הצבא — עיקרן של שלושת הדיביזיות — אשר הוכנו להדיפת הצליחה, אלא ב- מועד מאוחר הרבה יותר. ואלו בשעת הצליחה האמי-

תית, ע"י ריינברג, נמצא כי ההגנה הגרמנית במקום היתה כה חלשה, שאבידותיה של הארמיה התשיעית לא הגיעו אלא למספר אנשים מועט בלבד. שכר הטרחה — נשתקף בחסכון-דם.

ציוד-קרב ותלבושת

נִידוֹתוֹ שֶׁל אִישׁ אֶחָד

בעתונות הצבאית האמריקאית תפסו בשעתו מקום רב הדיונים בענין כושר-הניידות אשר לחייל ה-רגלי, והתלות של מדת-ניידותו במדת-המשא-העמוס על שכמו. דיונים אלה נערכו תוך סיכום נסיונות המלחמה שבצורות השונים, אך ביחוד — לאור הלקח המאלף (ולעתים — המדאיג) שנשאב משנות מלחמת העולם השניה. ראש למדברים היה קול. ס. ל. א. מרשל (הידוע לקוראי „מערכות" ממאמריו רבי הענין שנתפרסמו בשנת 1948) שפתח בהצגת הנושא במאמרו המקיף „ניידותו של איש אחד". באותו מאמר התריע קול. מרשל כנגד החזיון של הפיכת איש חיל הרגלים לבהמת-משא ממש, בהביאו דוגמאות מוחשיית רבות לנטיה זאת — ולתוצאותיה הקשות. מרוב דאגה לספוק צרכיו היומיומיים הריבים של הלוחם בחזית, כאדם בעל נטיות והרגלי-נחות ידועים — טוען קולונל מרשל, — ששכחו את העיקר: השרמה על כשרו להלחם, שבלעדיו לא יסכנו מיטב הציוד והאספקה. אכן, בין הדברים המאלפים והמקוריים ביותר שבאותו מאמר, היה הניתוח של הוצאות הפסיכולוגיות של העמסת-היתר, וחישוף המקורות המשותפים, או הגילויים המוחשיים המשותפים, אשר לעייפות יתרה — מזה, ולרפיון-הרוח בקרב — מזה.

דברים מאלפים, שיש לעיין בהם הלכה למעשה. עתה, כהד וכהמשך-של-מציאות לאותם הדיונים מעלה מפקד-פלוגה אמריקאי מרשמיו בקוריאה. הוא מפרט את רשימת המטען האישי של אנשי פלוגתו כפי שהונהג לנוכה נסיון-המציאות החמור. יש ברשימה זו, אם לא משום תשובה סופית הרי עכ"פ — משום הדגמה מעשית רבת-ענין בשוליו של אותו ויכוח.

והרי קטע מדבריו: „תנאי הלחימה הקשים אילו צונו לצמצם את המטען האישי של כל חייל עד למינימום ההכרחי. והרי הרשימה —

כובע פלדה, — סרבל, — נעלי-קרב, — חגורה, — ציוד עזרה-ראשונה, — כידון, — כלי-התחפרות, — תחמושת, — נשק אישי.

את כל שאר הציוד וכן את מנות-המזון, היינו נרצים להעביר קדימה, ע"י הדרג המנהלתי, עד כמה שאפשר קרוב יותר — כך שלא יהיה צורך לשאתם אחר-כך, אלא מרחקים קצרים בלבד".

אכן, אלה פתרונות של צבא בעל מנגנון תחבורתי מטופח מאד ואין לדעת האם יסכנו לכל מקום; ואף בעלי הפתרונות עצמם נאלצו לשנות מהם משהו בעונת החורף. עם זאת ודאי שמצוי גרעין מאלף בלקת זה.

(לפי „קומבט פורסט" האמריקאי, לינואר 1951.)

כוחו של צבא הוא המסה מוכפלת במהירות.

נפוליון

ההצלחה במלחמה נתונה למי שמגיע ראשון למקום ועם כוח-אדם-יזאש רב יותר.

פורסט

תלבושת צבאית נאה*

החדשים, ומכאן שיחסו של המפקד הצעיר לתלבושתו — לזכות או לגנות — משתקף בהחלטתו הסופית של אותו קצין באם להפיש לעצמו תפקיד בצבא.

כדאי לציין שמאז החלו יחידות משמר-בית-המלכות (Royal Guards) להופיע שוב במדיהם המלאים, חלה עליה מידית בקצב ההתגייסות ליחידות אלה. הריני משוכנע אי-שית, שאף בשאר חלקי הצבא יהיה מתחיילים ומועמדים לקצינות רבים יותר אם מדיהם יהיו טובים ונאים יותר.

עם שינוי העתים הכרחיים שינויים אף במדי הצבא, אולם לא החסכון והשמושיות הם היכולים להוות את הבחינות היחידות, והגאוה-שבהופעה יכולה להכריע את הכף כנגד בחינות אלו. משאני נזכר בגאונתי-שלי בתלבושת-הרגימנט שלי יכול אני להבין לרוחו של לויטננט בן-ימינו הרואה לפניו עתיד חסר-קץ של לבישת "מדי-הקרב" המקובלים, והריני מבין היטב את תמהונו שעה שאין מרשים לו ללבוש תלבושת נאה יותר, אף כי ניתן לרכוש אותה בנקל, וביחוד כשאין שואלים כלל לדעתו. נקל להבין שקשיי ייצור עיכבו את הפצתה של תלבושת טובה יותר למספר העצום, יחסית, של בעלי שאר דרגות; אולם קצינים גבוהים, אשר עמם שוחחתי בשאלה זו, הסכימו כי מולם שאנשי יחידה גאים בהופעתם הנאה של קציניהם, ויבכלו ברצון שלפחות אלה האחרונים יהיו לבושים טוב יותר, משיהיו כולם לבושים שלא כהלכה.

ולבסוף, ברצוני להעיר כי מקובלת כיום הלכה שלכל פקודה צליכה להיות הסיבה הברורה לה. אין ספק שקיימת דרישה למדים נאותים יותר, וביחוד בקרב הקצינים הצעירים, זאת ניתן לאשר בלי כל קשי. באם תביעה זו נראית כמתקבלת על דעתם של הקצינים אך אינה נראית לרשות העליונה, אזי מוטלת על הרשות החובה להסביר את הסיבות להתנגדותה, ולהביא הסבר זה לידיעת כל קצין בחיל-הרגלים וכל חניך בבית ספר לקצינים, כך שנוכל להבין היטב מה הסיבה לכך, שדוקא אנו מבין שלושת השרו-תים** איננו רשאים ללבוש מדים הראויים לקצין בין במסדר או בין בשעות שלאחר התפקיד.

* מתוך מאמרו של לויט-קול. א. ד. סטיוארט. ב"רב" עון הצבא" הבריטי, חוברת אוקטובר 1950.

** גם בצי המלכותי וגם בחיל האויר מוסיפה להיות נהוגה חליפת-ערב-מסדרים מיוחדת, כב"ימים הטובים" שלפני מלחמת-העולם השנייה, עת היתה חליפה כזו גם מנת-חלקו של הקצין שבחיל-הצבא הבריטי, המסתפק עתה ב"מדי-הקרב" שלו, ואצל כמה מהותיקים, גם "מדי-שירות" (אכן, לא-מעטים מהקצינים, וביחוד מהפחות עשירים התי-אוננו או קשות על קיום זכות-חובה זו). — המ ע ר.

אפייניים למדי הקטעים הניתנים להלן* מהערותיו של קצין בריטי בענין מדי הקצינים. בחלקים אחרים של מאמרו הוא מפרש ביתר בהירות את תוכן טענותיו, כ"מליץ-יושר" לאותם קצינים-צעירים המרגישים בחסרון מדים שיוכל להיראות בעיניהם כ"בגדי-נשף" נאותים. כונתם היא להחלפת משרד-המלחמה הבריטי להמנע, מטעמי חס-כון — מהנהגת "מדי-מסדרים", או "בגדי-סעודה", או אף אותה "תלבושת-יציאה" כחולה אשר כבר החליטו תחיי-לה, עקרונית, על הנהגתה ואח"כ ויתרו גם עליה. החלטת-חסכון זאת של משרד-המלחמה והמטה — היא המשמשת מטרה לחיצו של בעל-המאמר. אופייניות למדי להפרשי-המושגים שבין פסיכולוגית החייל הבריטי הממוצע-הטיפוסי וקהל-החיילים הישראלי כמה הערות אחרות שבגוף המאמר ואף הקטעים המובאים כאן. והרי מדבריו של הלויט-קול. סטיוארט עצמו: —

לאחר עיון וחקירה בנושא הנ"ל הגעתי למסקנה שכוח משיכתה של תלבושת נאה הנו גורם חשוב, ולפעמים גם עיקרי, מבין הגורמים השונים הממריצים אדם להתגייס לצבא הקבע בתקופת שלום. תלבושת עושת-רושם היא דבר שבמסורת. ידוע הדבר שבזמן מלחמה אי-ההתבלטות,

השימושית והנוחיות הן בעלי חשי-בות ראשונה במעלה, אולם בזמן שלום דורש המגויס הצעיר שתל-בשתו תוכל להתחרות בתלבושת האזרחית הנהוגה. מתוך שיחות שהיו לי עם קצינים צעירים הוסבר לי בכל מקרה ומקרה שהתלבושת הנוכחית אינה עונה על תביעה זו.

חלק מן הקצינים הקשישים נראה כי הוא שבע רצון לחלוטין מן המ-דים. אך דומני כי אלה חשים שהצ-בא נשתנה במידה כל כך גדולה בתקופת שירותם, עד כ" התלבושת הופכת לדבר בעל חשיבות משנית בלבד.

מאידך, מאוחדים הקצינים הצעירים בהרגשה של אי-שביעות רצון ואכזבה. לדעתי הרגשה זו היא חשובה. במ-קום שאי-שביעות רצון היא כללית, הרי יכולים להעריך את השפעת הדבר על רוח הצבא; אולם תמהני האם יש יסוד לטענות כי קצינים צעירים בימינו מגלים לעתים קרובות מדי חוסר אחריות מחמת העובדה שקצינים אלה, בתלבושתם הנוכחית, חסרים הרגשת בטחון עצמי נאותה. מכל מקום, הדור הצעיר הוא שמספק את המתחיילים